STYLOVÝ PRŮVODCE BERLÍNEM

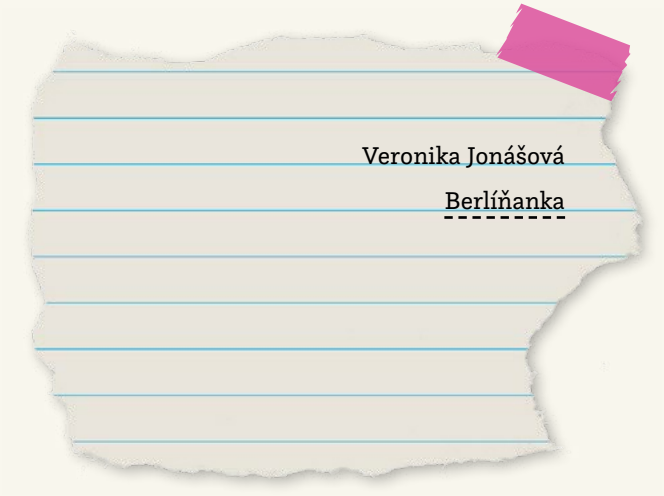

BERLÍŇaNKA

VERONIKA JONÁŠOVÁ

Mladá fronta

MLADÁ FRONTA

Veronika Jonášová
Berlíňanka

Text © Veronika Jonášová, 2016
Illustrations © Helena Černá, 2016
Photography © Martina Kohnová,
Martin Kučmin, Monika Ain Haefele,
Veronika Šimíková, Barbora Delinić,
Eva Tziampazi Rendl,
Veronika Jonášová, 2016

ISBN 978-80-204-4340-3

BERLÍŇANKA

VERONIKA JONÁŠOVÁ

POWER to the PEOPLE

... ANEB BERLÍNSKÝ STYL PODLE BLOGERKY BARBORY DELINIĆ

Berlín jako takový nikdy nebyl centrem módy. Nenajdete tu velké módní domy či ateliéry jako v Paříži, ani čtvrti jako Garment District v New Yorku. Přesto se Berlín stává inspirací světové módy. To, že zde například Gucci a Givenchy nafotili své kolekce pro rok 2016, není pouhá náhoda, ale důkaz, že se Berlín dostává do popředí... Co je tedy na Berlínu tak unikátní?

Když se řekne berlínský styl, vybaví se mi slova jako antišik, unisex, funkčnost, genderová fluidita, „cross-dressing". Pojmy, které vždy byly a budou spojovány právě s berlínskou módou a které pramení z dvacátých let minulého století. V dnešní době je však berlínská móda mnohem víc. Je to životní styl. Nejde jen o to, co máte právě na sobě, ale i o to, z čeho je vaše oblečení vyrobené a za jakých podmínek vznikalo. Jaký postoj a jaký životní styl svým oblečením vyjadřujete. Jestli jedete do práce na kole, či autem, jestli cvičíte jógu, nebo aerobik, a taky kde nakupujete a v jakých restauracích se stravujete. To vše je dnes určitou součástí módy, tedy alespoň té berlínské. Berlín nalezl pro módu novou definici a není divu, že se to podařilo právě městu, které je tak trochu tavicím kotlem různých životních stylů.

Proto lze berlínský styl jen velmi těžko přesně definovat. Móda je tu založená na různorodosti inspirací a neustále se vyvíjí a mění. Bavíme-li se o módě jako o určitém postoji,

pak je berlínský styl nekonformní až anarchistický. Často ho lze popsat jako tmavý, tlumený a skromný. Dávat na odiv své bohatství se zde v žádném případě s nadšením nesetká. Velký vliv na berlínskou módu mají spíš subkultury jako rockabilly, skate a punk. Důležitou úlohu pak hrají prvky vintage, které berlínský styl definují a spojují. Ať už se oblékáte jakkoli, v Berlíně budete pro svou inspiraci vyhledávat spíš second handy a bleší trhy než módní návrháře.

Místní módní návrháři se naopak začali inspirovat módou z ulice. Už tradičně hledali inspiraci v Bauhausu a jejich móda byla spíš funkcionalistická a minimalistická. V dnešní době se však móda z přehlídek mísí s tou z ulice, a vzniká tak unikátní styl. Míru vlivu berlínského street stylu na módní návrháře můžete sledovat třeba během tradičního Berlin Fashion Weeku. Nepopiratelný vliv je znát nejen na modelech jako takových, ale i na formátu této módní přehlídky, která se v roce 2015 poprvé přiblížila lidem a přesunula se z mola do ulice. Módní přehlídky formou večírků pro širší publikum? Proč ne. Módu v Berlíně přece určují především lidé, a proto se návrháři musí podřídit právě jim. „Power to the people", i o tom je berlínský styl.

Barbora Delinić

blogerka a konzultantka knihy

Lena 4.3.15
LUDZ
SIMZ

BERLIN, ICH LIEBE DICH!

„Jedu na prázdniny do Česka, budu se muset asi začít zajímat o módní trendy a koupit si něco na sebe," řekla mi má známá, Češka, která žila stejně jako já v Berlíně. Tahle věta podle mě dokonale vyjadřuje odpověď na otázku „Co se vlastně v tom Berlíně nosí?" Prostě všechno. Fádní i odvážné. Nudné i provokativní. Lidé se tu na ulicích nepozastavují nad ničím, a tak nikoho nevzruší nejrůznější extravagantní kreace. V metru tu potkáte běžně lidi s různě barevnými vlasy, při nákupu se srazíte s pánem, který jede ve sněhu na kole v pantoflích, v kavárně potkáte holku oblečenou v partnerových trenýrkách v kombinaci s vysokými podpatky. Tady je to normální.

Berlínská móda je hravá, odvážná a pestrá. A především uvolněná. Žila jsem v Berlíně přes tři roky a většinu času jsem přejížděla pravidelně do Prahy. Přitom jsem se jinak oblékala doma v Praze a jinak v Berlíně: tam přišly k využití staré tenisky, vytahaná trika a vše, co mi bylo líto vyhodit. Stejně uvolněný přístup platil i u dětí: zatímco v Česku se maminky v naší školce předháněly, kdo z potomků bude mít víc trendy oblečení, v Berlíně platila nepsaná soutěž o to, kdo bude mít víc kousků ze second handu (recyklaci ve všech jejích podobách Berlíňané milují). Tenhle přístup je velmi osvobozující a já si ho zamilovala. Nikdo se tu totiž oblečením nestresoval, neškatulkoval lidi ani nedával najevo své postavení viditelnými značkovými věcmi.

Jaká je tedy vlastně berlínská móda a co je na ní tak zvláštního? Sice si tu na sebe můžete vzít opravdu cokoli, při bližším prozkoumání ale zjistíte, že berlínský styl má svá

pravidla, která se dají definovat. A móda je tu silně provázaná se životním postojem. Je antikapitalistická a nese se v duchu hesla „Proč bych si kupovala něco drahého, když to můžu mít za pakatel z druhé ruky“ (bleší trhy a vintage berlínskou módu přímo vystihují). Je různorodá a odvážná. Projevuje se v ní vliv mnoha kultur a národností, které v této barevné kosmopolitní metropoli žijí. Je přirozená, je „eko“ a „bio“, což jsou další zaklínadla berlínského životního stylu. Inspiruje se taky neustálou nedokončeností. Stejně jako je Berlín věčně rozestavěné město, kde se pořád něco buduje a něco nového vzniká, je tu i móda neustále v pohybu a v každodenním přerodu. Z toho vyplývá vlastní estetika módy: je zdánlivě nedokonalá, neuhlazená, prostě trochu „unfertig“ – účesy jsou vždy lehce rozcuchané, punčocháče mohou být roztrhané, lak na nehtech oprýskaný. Berlín není načančaný, móda je tu doslova antišik. Stejně tak pravá Berlíňanka není líbivě nafintěná. Je to sebevědomá, hrdá a emancipovaná žena, která občas ráda provokuje.

Berlínský pobyt mě velmi ovlivnil, v mnohém mi otevřel oči a inspiroval mě ke změnám. Když přišla nabídka napsat tuhle knížku, dlouho jsem se proto nerozmýšlela. Módu mám ráda jako většina žen. Na druhou stranu ale nejsem módní guru. Jsem novinářka a jako pozorovatelka se v této knize podělím o to, co jsem v Berlíně „odkoukala“, co jsem se tam naučila, co jsem si tam zamilovala a co jsem si odnesla zpět do své české reality.

Vše je konkrétní a vyzkoušené na vlastní kůži, včetně více než stovky tipů na ty nejlepší berlínské podniky, obchody i kulturu. Autentické jsou i naše modelky, které knihou provázejí: jsou to ženy a dívky různých postav i národností, s různými zájmy i koníčky, různým stylem oblékání, a nakonec – se svým vlastním oblečením. Jsou stejně pestré, barevné a skutečné jako Berlín sám.

Použité fotografie nejsou upravované a vše je focené bez profesionálního make-upu. Některé jsem nafotila sama, část pak naše modelky, které se představují v závěru knihy.

Na většině fotografií můžete vidět „street style“ se vším všudy – jsou na nich lidé, které jsme potkali přímo na ulici v Berlíně.

I tady v Praze, kde bydlím, zůstávám srdcem a duchem stále tak trochu v Berlíně. A věřím, že se Berlíňany můžeme inspirovat a pozvednout k lepšímu nejen svůj šatník, ale hlavně životní styl. Ať už žijeme kdekoli.

Ať se vám knížka líbí!

Veronika Jonášová

MŮJ BERLÍN!

9x13 cm

Anita Berberová
1899, Lipsko – 1928, Berlín

Berlínská móda

O berlínské módě a její ikoně, milovnici prohýřených nocí a pánských sak

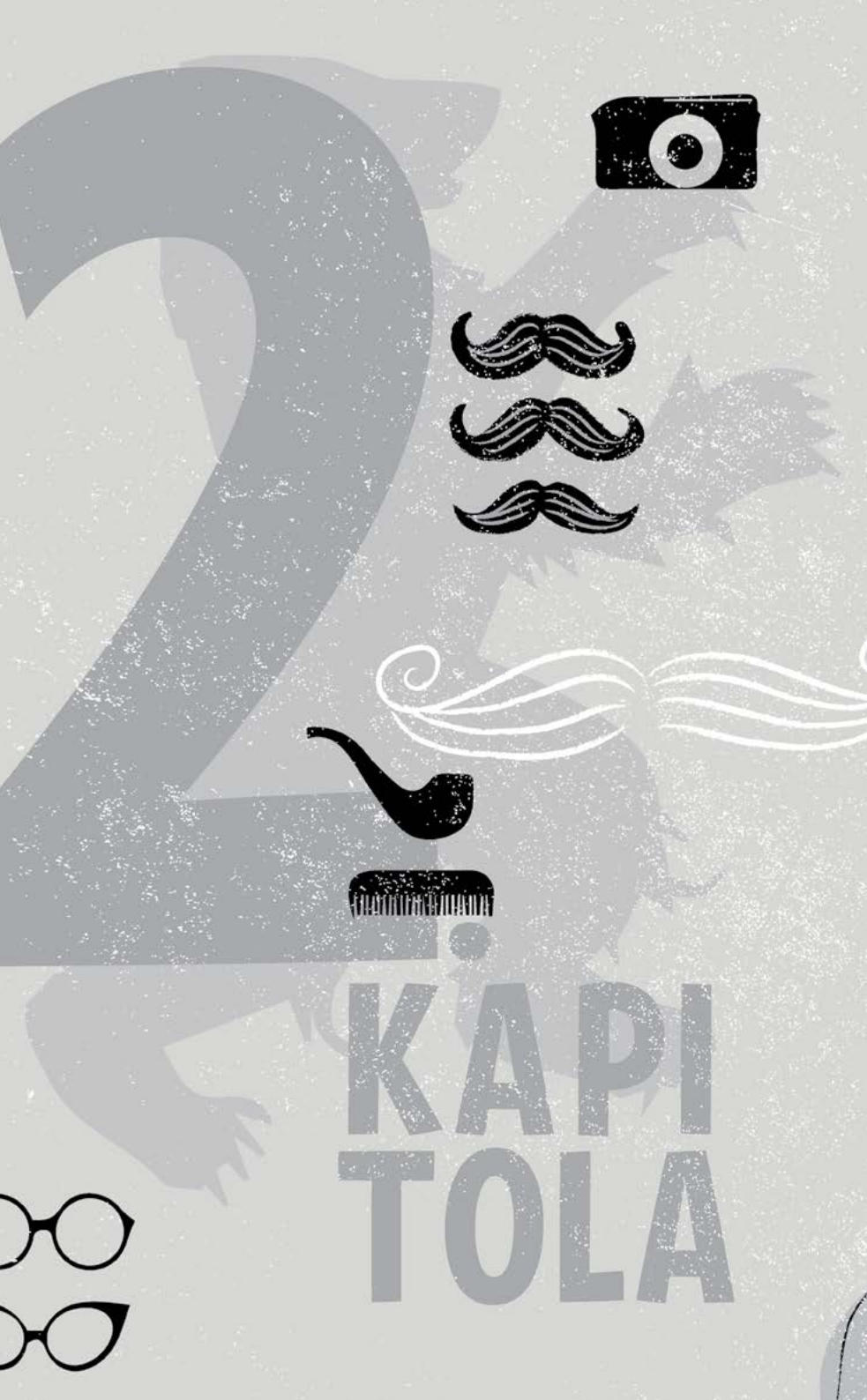
Marlene Dietrichová
1901, Berlín – 1992, Paříž

HISTORIE BERLÍNSKÉ MÓDY

Specifika berlínské módy mají kořeny někdy v počátku dvacátého století. Do Berlína se už tehdy stahovaly silné, nezávislé, provokující a emancipované ženy. Ženy, které se nebály jít proti proudu a udávat tón. Taková byla třeba múza malíře Otto Dixe – tanečnice Anita Berberová, velká milovnice bujarého životního stylu a kokainu, a taky volnomyšlenkářka, která zemřela v pouhých dvaceti devíti letech na tuberkulózu. Tato vyznavačka nevázaného sexu celý svůj krátký život doslova prohýřila a stala se první známou propagátorkou pánských kostýmů a svérázných módních doplňků.

Snad nejvlivnější módní ikonou milující pánskou módu byla Marlene Dietrichová. Ani ona si nepotrpěla na kanýrky a cukrbliky, ale milovala pánské střihy a důstojnou strohost. Byla to výjimečná osobnost a hvězda, která si zachovala svůj styl a šarm, přitom nikdy (stejně jako dnešní Berlíňanky) nepůsobila prvoplánově sexy. Svým vlastním svébytným stylem proslula taky herečka a milovnice rudé rtěnky a cigaret Hildegard Knefová.

To byly slavné Berlíňanky dvacátého století, které dodnes v ulicích Berlína potkáte, přestože už nežijí. Po Marlene Dietrichové je pojmenováno v Berlíně celé náměstí a po Anitě Berberové zase místní slavný klub. Odkaz těchto silných a nezávislých žen jako by žil v Berlíně dál, vnímáte ho na každém rohu a nese si ho s sebou každá Berlíňanka. Jejich poselství ovlivňuje i dnešní generaci a její módu. Módu, která je silně provázaná s určitými zásadami a životním postojem.

2
KAPI
TOLA

Hipsterská kultura

Brýle, maté, kavárny…
Berlín a hipsteři patří k sobě!

@aztek732
KEEP

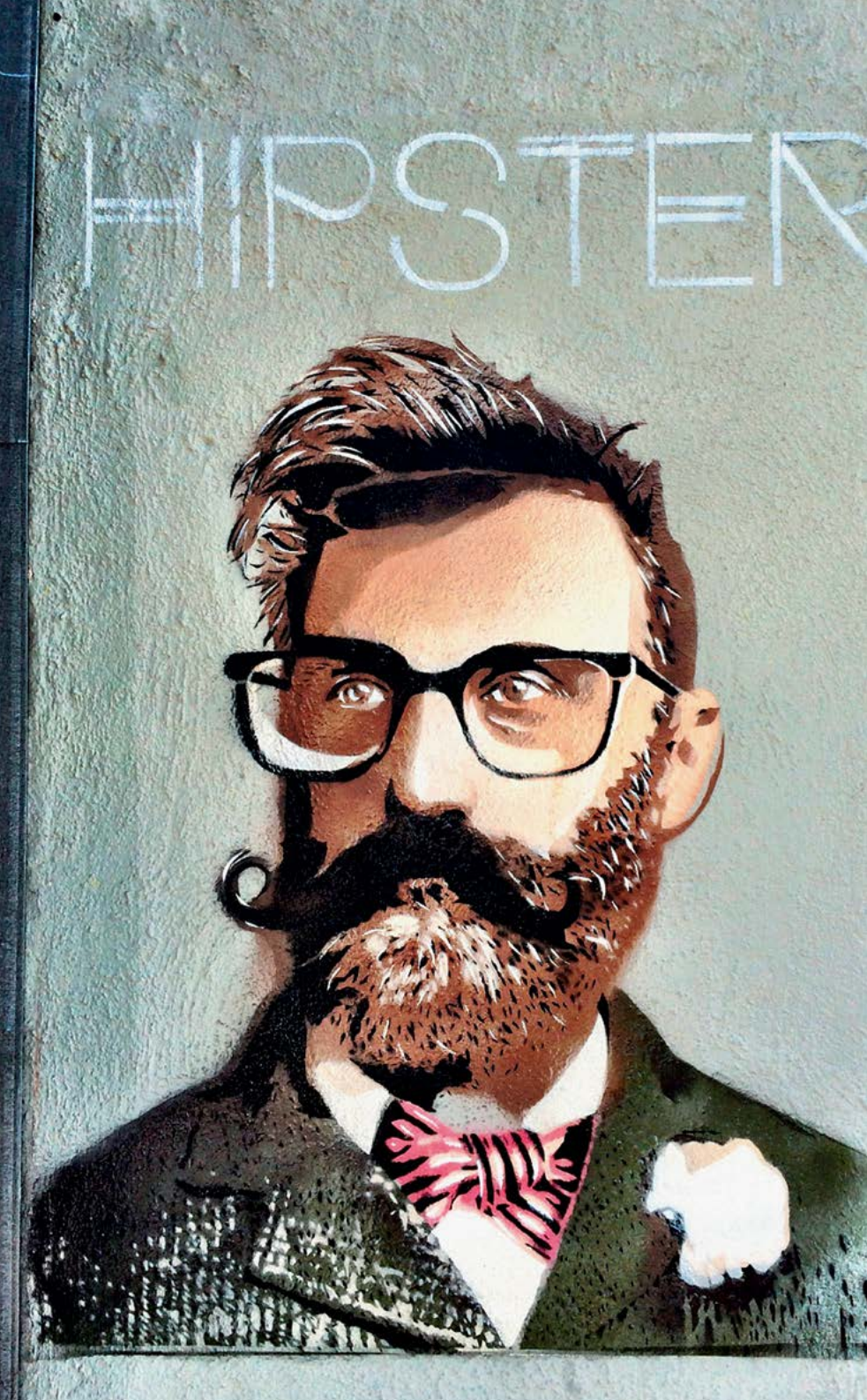
NEPŘIZNÁM, ŽE JSEM HIPSTER!

Berlín a hipsteři patří neodmyslitelně k sobě. „Hipster“ je slovo, které se tu skloňuje ve všech možných souvislostech: existují hipsterské podniky, účesy, kola, nápoje, kavárny… Máloco tak ovlivňuje zdejší módu a životní styl jako právě „hipsteři“, i proto si zaslouží tento fenomén zvláštní kapitolu. Hipsteři mají dokonce v Berlíně vlastní olympiádu. Koná se už několik let vždy v létě a na programu jsou disciplíny jako „pití maté na čas“ nebo „hod kostěnými brýlemi“ a podobně. Hipsteři tu mají smysl pro humor a tohle město platí za jejich metropoli. Tato původně subkultura dvacátníků až třicátníků přitom pochází z úplně jiného kontinentu – vznikla v USA, kde byla populární už v polovině dvacátých let.

Jak ale takového hipstera vlastně poznáme? Předně si musíme uvědomit, že žádný správný hipster by nikdy nepřipustil, že se snaží vypadat „jako hipster“. Přesto každý miluje vše hipsterské a dokáže klidně utratit majlant za ty správné doplňky a oblečení, které paradoxně vůbec nevypadá na to, že je drahé (to spíš zděděné, případně pořízené z druhé ruky). Jeho základním poznávacím znamením jsou například brýle: musí být výrazné, nejlépe kostěné. Černé obroučky jsou „in“ stejně jako ty průhledné. Outfit správného hipstera pak tvoří upnuté kalhoty, flanelové košile a stará saka. Všechno korunuje ten správný sestřih: ofina na patku a části hlavy vyholené „na ježka“. Pravověrní hipsteři si s oblibou pěstují vousy a někteří stále nosí typické drdůlky na temeni hlavy.

K hipsterům dále patří i specifický životní styl: pracují většinou v některém z berlínských start-upů, v malých progresivních firmách, případně jsou na volné noze. A moc rádi blogují. S tím souvisí i jejich další zábava: vysedávání po kavárnách nad laptopem s ikonickým jablíčkem (tahle značka je pro každého hipstera nutnost). K pití si objednají nejspíš maté, oblíbený berlínský nápoj, který se v jejich komunitě těší velké popularitě a běžně ho seženete v lahvích v každém obchodě. Hipsteři si taky pečlivě vybírají podniky, do kterých chodí. Kavárna by měla vypadat trochu industriálně – obvykle má vysoké stropy a je zařízená vintage nábytkem, nápoje se v ní podávají v zavařovačkách (i když tahle móda postupně proniká i do stylových podniků: parmezán nám naservírovali ve sklenici od jahodového džemu i v luxusní pizzerii v centru). Stylově hipsterský může být i podnik, který si vystačí s opravdovým minimem – typickým příkladem jsou třeba kavárny ve slavném Mauerparku, kde se sedí u polorozpadlých stolů a na starých vyřazených kancelářských židlích. Pravověrní hipsteři pak baží po dalším hitu z místního blešáku: starých mobilech s tlačítky a malým displejem, které se používaly na přelomu tisíciletí. (Zatím je to ale záležitost pro ty největší fajnšmekry, většina příslušníků této subkultury si totiž nenechá sáhnout na svůj poslední model iPhonu.) Obecně jsou hipsteři staromilci: když kolo, tak jedině bez přehazovačky, nejlépe se závodnickými berany, dokonale nepraktické do města. A pokud auto, tak opravdu starý šunt…

Hipster pečlivě dbá na to, co jí. Zeleninu si nejradši pěstuje sám v jedné z mnoha berlínských komunitních zahrádek. Dává přednost bezmasým jídlům a rád poznává jiné kultury. Proto v Berlíně chodí jak do vegetariánských a veganských restaurací, tak třeba do „Thai parku“ – veřejného parku, kde si můžete v neděli levně koupit jídlo uvařené na místě thajskými rodinami. Hipster zbožňuje i večeře u cizích lidí doma, což jsou akce, na které se zájemci v roli strávníků a hostitelů svolávají přes specializované webové stránky.

HIPSTER

A k sobě domů zvou mimochodem strávníky v Berlíně i slavní šéfkuchaři, kteří tenhle trend převzali.

Berlínští hipsteři ale nejsou jen nezávislí mladí, v tomhle Berlín překonává všechna klišé, stejně jako v mnohém jiném. Trendy a cool tu jsou totiž i důchodci. Třeba sedmdesátník Günther Krabbenhöft to ve své šik vestě a klobouku pravidelně roztáčí v klubu Sysyphos, kam přijíždí na kole. Tenhle chlapík se stal v Berlíně ikonou a mezinárodní celebritou, o které už referovala i významná média. A co z toho plyne? V Berlíně zkrátka nikdy není pozdě na to stát se hipsterem!

Je ovšem otázkou času, jak dlouho tento trend ve městě vydrží. Móda se mění rychle, i když ostatní trendy hipsterský styl do značné míry kopírují nebo z něj vycházejí, jako například populární lumbersexuálové (mají rádi flanelové dřevorubecké kostkované košile) nebo „youcies“ (z anglického „young urban creative“ – městský kreativní člověk). Jedno je ale jisté: hipsteři ovlivnili současný berlínský životní styl stejně jako celou podobu města. Nicméně jejich snaha nebýt mainstreamem nakonec vedla k tomu, že se mainstreamem stali sami. To možná bude první věc, která vás napadne při návštěvě „echt“ vyhlášeného hipsterského místa – kavárny Oberholz, kde sedávají stejně oblečení lidé se stejnými účesy, jeden vedle druhého, a ťukají do stejného počítače…

VAR
IS
VER!

KAPITOLA 3

Jak poznat pravou Berlíňanku

„Used look“, eko, vintage, odhalené kotníky a hlavně přirozenost – to Berlíňanka zbožňuje.

BERLÍŇANKA JE VŽDY SVÁ

Ať už si na sebe vezme cokoli, vždycky se v tom musí cítit dobře a líbit se sama sobě, jinak to nefunguje. To je základní pravidlo berlínské módy. Každá správná Berlíňanka to ví a do ničeho se nenutí. Na první místo staví dobrý pocit. V Berlíně je dovoleno vše. A pokud se cítíte dobře, vyzařuje z vás zdravé sebevědomí. To je totiž v módě i v životě to nejdůležitější. A je to taky základ, který jsem si odnesla z Berlína – netrápit se zbytečně trendy a mít na paměti, že v jednoduchosti je krása, brát módu lehce a řídit se vlastním pocitem a intuicí. I kdybyste totiž na sobě měli sebehezčí a sebedražší oblečení vyhlášených značek, nebude to ono, pokud se v něm nebudete cítit dobře. Právě naopak! Pokud na sebe natáhnete starý kabát po babičce, nasadíte si pletenou čepici, kolem krku omotáte vintage korále, k tomu dodáte ty správné brýle, vezmete do ruky kolo a budete se cítit stejně uvolněně jako Berlíňanka na fotce, stanete se královnou ulic!

Není třeba utrácet majlant za oblečení. Ty nejlepší kousky často najdete, když proberete babiččinu skříň.

Neukölln

NEPODLÉHÁ TRENDŮM

Pravá Berlíňanka vám nikdy neřekne, že její outfit je do detailu vyladěný podle aktuálních trendů (i kdyby to byla pravda a po nocích studovala módní časopisy). Móda je v Berlíně nenucená a tak trochu mimo proud. I kdyby byly všechny berlínské výlohy velkých řetězců vytapetované třeba květinovými vzory a zaplněné růžovými šaty, Berlíňanka si nic takového jenom proto, že je to právě teď „in", neoblékne. Obecně platí, že berlínská móda je svébytná a jde spíš proti trendům. Nanejvýš se jimi inspiruje v detailech, jako to například udělala s oblíbenými modely tenisek.

Originální a svébytná. Móda v Berlíně jde vždy trochu mimo hlavní proud.

foodsharing.de

JE EKOLOGICKÁ

„Bio Baumwolle“, „eko" nebo „aus kontrolliert biologischem Anbau“ stejně jako „fair trade“ či „vegan“. To jsou pojmy, které zvyšují tep všech Berlíňanek. Důraz na ekologii, společenskou odpovědnost, recyklaci, respekt ke zvířatům i k lidem se tu promítá do každodenního života. Staré oblečení se nevyhazuje, ale zásadně recykluje. Berlín je proslulý velkou hustotou sběrných kontejnerů na oblečení, které se dále využívá: jenom u nás v ulici byly tři takové popelnice od různých organizací! Berlíňanky jsou pyšné na to, že na sobě mají něco zděděného, přešitého nebo vlastnoručně vyrobeného. Neplýtvají, nepodporují konzum a velké nadnárodní korporace, nesouhlasí se zabíjením zvířat kvůli módě, a když na to přijde, klidně si připlatí za „fair trade“ oblečení, doplňky a kosmetiku z lokální produkce, aby tak podpořily malé podnikatele. Pravá Berlíňanka nosí především to, o čem je přesvědčená, že bylo vytvořeno v souladu s přesvědčením, které vyznává. A protože je navíc často občansky aktivní, klidně si v tom odskočí i demonstrovat – třeba na foodsharingový festival, který pořádají lidé bojující proti plýtvání potravinami. Jeho guru Berlíňan Raphael Fellmer celosvětově proslul svým experimentem, kdy žil několik let zcela bez peněz.

„Jíst vyhozené jídlo pro mě není nechutné. Nechutné je, že vyhazujeme jídlo, když v ostatních koutech světa hladoví.“

Raphael Fellmer pro RTL

NAKUPUJE V SECOND HANDECH

Bleší trhy a second handy jsou častým cílem všech Berlíňanek: právě tady mohou objevit a ulovit ty největší poklady, a navíc ještě v souladu s filozofií neplýtvání. Jde totiž o něco, co už někdo použil a odložil. Správný berlínský outfit se neobejde bez úlovku z blešáku. Berlínská móda je tak trochu jako česká svatba: o umění kombinovat. Na správnou svatbu byste si měly podle tradice vzít něco nového, něco starého, něco modrého a něco půjčeného. V Berlíně je to podobně: je třeba umět kombinovat staré kousky s novými a vintage věci s moderními. A to platí nejen v oblékání, ale i v zařizování interiéru.